

SLOVENE

Štev. 140.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

(vhod čez dvorišče nad tiskarno).

Z urednikom je mogoče govoriti le od

10.—12. ure dopoldne.

Kopirali se ne vračajo; nefrankirana pisma

se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v sredo, 22. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h. Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.

Vprejema naročila, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petivista (dolžina 72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta 20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Upraviškega telefona šte. 188.

Armenija in Makedonija.

Bodalo in dinamit sta žezlo v Turčiji. Umori na ulici ob belem dnevu so na dnevnem redu. V Armeniji in Makedoniji Turčini ne poznajo zakona, visoka politika evropskih držav turškemu sultanu ne krati spanja.

Pred 26 leti so Angleži načrtali turški vladi reforme, katere naj izvrši v Armeniji. Po tem načrtu bi morala turška vlada v Armeniji nastaviti evropske častnike kot poveljnike orožnikom, temeljito preudragiti izterjevanje davkov ter preosnovati pravosodje v modernem duhu. In kaj je storila Turčija od 5. junija 1869? Divje turške čete so v teh letih pomorile najmanj 200.000 Armencev. Kar nekdanji rimski prokonzuli, to so danes namestniki turškega sultana v Mali Aziji in Siriji. Bakšiš in palica narekujeta zakon. Nepopisna korupcija, nasilstvo in trinoštvo so »reformne«, ki jih širi turška vlada pred očmi cele Evrope. Razmere so danes v Armeniji ravno tako neznosne, kakor pred desetletji. Dne 8. t. m. so angleški, francoski in ruski veleposlaniki naročali turški vladi, naj prepreči grozovitost turških vojakov in Kurdivov proti Armencem. Seveda je turška vlada to takoj obljubila, a da bi tudi izvršila, na to niti ne misli.

In ravno taka bode tudi z reformami v Makedoniji. Dne 10. oktobra m. l. so veleposlaniki v Carigradu dobili v roke v Münzstegu določeni načrt reform, a šele 22. okt. so ga mogli izročiti turšemu, ki ga je tudi odobril »v načelu«. Ko sta avstrijski in ruski civilni agent pozneje vprašala sultana, kako sodi o reformah, je Abdul Hamid izrazil svoje pomisleke. Dne 29. svečana so veleposlaniki spomnili sultana na reforme, dne 19. sušca so mu izročili novo spomenico, v kateri so ji prepuščali vso odgovornost, »ako se upira pravičnim in zmernim zahtevam glede reform.« Ker sultan ni imel drugega odgovora, blagovolil je javnom naznaniti, da ne sprejme 60, marveč k večjemu 25 častnikov in podčastnikov med svoje orožnike. In res, evropske države, ki so resno pretile sultanu, so se udale.

Ali je treba novih dokazov, da turški sultan vse Evropo vleče za nos? Abdul Hamid in njegovi svetovavci dobro vedo, da evropske države ne pošljejo svojih armad na Balkan »pour l'empereur de la Turquie«. Rusija ima z Japonci dovolj skrbi in Avstrija je šele naročila nove topove.

Kdor torej upa, da Turčija izvede reforme, ta utegne čakati še desetletja. Treba je reforme »in capite et membris«. Sultan in njegova vlada nimata ne volje ne moči, da bi napravila red in mir v državi. Na Balkanu in v Armeniji le tedaj izide solnce svobode, ko pade polumesec z Aje Sofije in se zasveti križ na stolpu ob Bosporu. Allah versin! Bog daj!

Rusko-japonska vojska.

Admiral Kamimura poroča, da je že opustil lov za vladivostoškim ruskim brodom, truljo, da je napadla sanitetni vlak »Rdečega križa« ter nanj streljala. Soproga štabnega zdravnika Bornova je bila ustreljena. Japonski vojaki so tudi blizu Sičatu mučili ranjene ruske vojake.

To je pač malo verjetno in morda le hoče slepiti s tem poročilom Skrydlova, da bi ga izvalil iz vladivostoške luke. Morda Kamimura čaka v Posjetskem zalivu, da pridejo zopet na široko morje vladivostoške ladje. Skrydlov je s svojim uspehom lahko zadovoljen. Na dolejši znanih potopljenih ladjah je bilo 5000 mož. Japonci so bili radi svoje vojne sreče brezskrbni in svojega transportnega brodom niso zastražili z vojnimi ladjami.

Japonci se z raznih točk severno od Fenvančena menda samo navidezno umikajo, da bi bili Rusi mnenja, da bodo prodirali iz Fenvančena samo v zahodni smeri. Kuroki ni opustil svojega načrta z delom svojih čet obiti Ruse, ako se bodo pomikali proti jugu. Od Siujana hitro prodirajo čete generala Nodzu proti Kajpinu, da preprečijo umikanje Stakelberga, s katerim so baje že došli v dotiko ter se vrši baje boj med Siujanom in Kajpinom 30 milj zahodno od Siujana. Ena sibirski strelska brigada je prišla na pomoč Stakelbergu, kateremu poizkušajo kiti umikanje. Operacije vodi Kuropatkin, ki je baje na neki točki severno od Hajčena. »Ze v prvih praskah je bilo mnogo mrtvih, pozneje je postal boj vedno resnejši.« »Daily Mail« poroča iz Niučvana, da se je v zadnjih 48 urah peljala skozi Dašičavo 3500 ranjencev proti Harbinu.

»Daily Mail« je dobila poročilo iz Fenvančena: Kljub porazu pri Vafankovu so Rusi pridržali naskoki na Japonce. Dve ruski diviziji sta v bližini Hajčena, močan ruski oddelek je pri Hsiachata, zahodno od Siujana. Glavna ruska armada stoji mej Hajčenom in Kajpinom. Listi so splošno mnenja, da se pričinja ruska ofenziva, ker vse vojne operacije sedaj Kuropatkin osebno vodi. Razni vojaški atašeji so odpotovali proti jugu.

Neka vest iz New Yorka trdi, da se je Stakelbergu že posrečilo se umakniti.

Deževje v Mandžuriji se je pričelo 20. t. m. Deževalo je ves dan.

Neki ruski častnik se je izrazil, da so ruske izgube pri Vafankovu v resnici bile najmanj 7000 mož.

Japonska armada, ki je določena za obleganje Port Arturja, ni šla dalje preko Vafankova. V Niučvanu so razširjene vesti, da je 70.000 Japoncev, 90.000 Japoncev pa da oblega Port Artur.

Iz Londona poročajo, da Japonci sedaj nameravajo za naskok na Port Artur porabiti novo izkrcano armado Ngijevu in ne Okovo, kateri je določen drug delokrog. Dne 1. junija je bilo zbranih na Japonskem 26 transportnih ladij, da prepeljejo novo armado. V številu teh transportnih ladij so bile od Skrydlova potopljene transportne ladje, zato se je s tem naskok zopet nekoliko zapoznil.

O položaju na bojišču smo doslej dobili še naslednja poročila:

London, 21. junija. O Stakelbergovem begu v noči po bitki pri Vafankovu poročajo: Dva japonska oddelka sta ga brez uspešno zasledovala, neki tretji oddelek pa je pridel boj s sibirsko strelsko brigado. Stakelberg je baje vsled nepravilnega umikanja izgubil nadaljnih 5000 mož. Iz Liaojana brzojavljajo, da je Kuropatkin radi Stakelbergovega poraza sklenil pričeti z ofenzivo. Svoje čete koncentruje pri Hajčenu.

Petrograd, 21. junija. V noči 20. junija je bilo ališati v Liaojanu kanonado, toda ne ve se, ali se je vršila kaka bitka ali pa so Japonci streljali na Kajčev.

Berolin, 21. junija. Stakelbergova armada je takorekoč le senca svojega prejšnjega obstoja. Med 150 častniki je izgubila 3 poveljnike. Kuropatkin je ta armadni kor odposlal proti jugu na prigovarjanja iz Petrograda.

Petrograd, 21. junija. Brigada Simonov dolži neko japonsko konjeniško pa-

truljo, da je napadla sanitetni vlak »Rdečega križa« ter nanj streljala. Soproga štabnega zdravnika Bornova je bila ustreljena. Japonski vojaki so tudi blizu Sičatu mučili ranjene ruske vojake.

New York, 21. junija. »World« poroča iz Pekina, da so Rusi ustrelili vojnega dopisnika omenjenega lista, ker so mislili, da je japonski ogleduh.

London, 21. junija. Iz Cfu poročajo, da so Japonci na višinah okoli Port Arturja napravili baterije težkih topov in porušili neki svetilnik.

Pariz, 21. junija. »New York Herald« poroča: Bolniški vagoni cesarice Feodorovne in velike kneginje Anastazije so pripeljali več kot 700 ranjencev iz vafankovskega bojišča v Mukden, kjer so vse bolnišnice napolnjene.

London, 21. jun. Ruske čete so se zopet polastile mesta Sajmace, kamor je došlo 6000 pešcev in baterija topništva. 1000 ruskih pešcev je prodiralo 17. t. m. z dvema topovima dvanajstin pol milij proti Fenvančenu ter pregnalo japonske čete. Iz Fenvančena poroča »Daily Chronicle«, da se Rusi gibljejo južno od Liaojana ter se koncentrujejo pri Hajčenu. Misli se, da je to pričetek energične ofenzive proti drugi japonski armadi. Ruska armada, ki stopi nasproti prvi japonski armadi, vedno bolj maršča ter bo bržkone poizkusila, Japonce popolnoma izolirati. Rusi so na krilih prve armade aktivni in s topništvom dobro preskrbljeni. Spopada so pričakovali že v nedeljo. Kuroki ima dobro stališče in misli, da bo zamogel odbijati grozeče ruske napade.

London, 21. junija. Iz japonskega glavnega tabora poroča »Daily Telegraph«, da Rusi svoje prednje čete in desno krilo nasproti prvi japonski armadi pomnočujejo. Močne čete stoje pri Sajmadi, vendar kaže, kakor da nima namena, prodirati proti prvi japonski armadi, katere prednje straže so zasedle ozemlje 30 milj daleč proti zahodu od Fenvančena.

Petrograd, 21. junija. Vojni ladij »Sevastopol« in »Poltava«, kakor tudi »Bojan« in »Askold«, so popolnoma za boj pripravljene. Dela na »Peresvetu« in »Dijani« hitro napredujejo. Kitajci poročajo, da so Japonci na poluotoku Liaotun izkrcali 60 tisoč mož.

Petrograd, 21. junija. General Žilinski javlja, da so trije japonski bataljoni pričeli preko gričev prodirati proti Port Arturju. Ruski strelci so jim zastavili pot ter petinili Japonce iz njihovih pozicij zapadno od bregov.

Skrydlov potaplja Japonce.

Petrograd, 20. junija. Admiral Skrydlov poroča, da je vladivostoško brodom potopilo parnik »Idzumimaru«, ko je potekel rok, katerega je dal Skrydlov moštvo, da se uda, dalje »Hitačmaru« z vojaštvom, »Jodomaru« s konjeništvom in municijo; obe sta bili torpedirani, ko se nista hoteli udati. Dalje je Skrydlov ustavil ob japonskem obrežju angleški parnik »Allantán«, naložen s premogom, in ker ni imellistin v redu, ga je poslal v Vladivostok z vojaškim spremstvom.

Bojni položaj v Koreji.

Petrograd, 20. junija. Ruski dopisniki poročajo zopet o ruskih četah v Koreji. Japonska vojska ob reki Jalu je slaba. Japonci upajo, da s hitrim naskokom sredno končajo vojako. Rusi pa prestregajo provijant japonskim četam. V okolici Andžou je bila bitka; Japonci so bili v premoči. Rusi so zapalili Hambjin. Na drugem pohodu sta sovražna pehota in korejsko prebivalstvo udarila na Ruse pri Kangu in se polastili po-

vijanta, a Rusi so odbili napad in mesto zažgali. Izgube ruske so znatne. S hitrim gibanjem so Rusi prevarili japonske čete in so spravili japonski zadnji voj v nered. Rusi so podrla dva mostova, prerušili brzojavno zvezo, zapalili skladišče vojnih priprav in se polastili velikih množin municije. Mandžursko prebivalstvo se pritožuje nad trdim in nasilnim ravnanjem japonskega vojaštva.

Ob reki Tumen.

Pariz, 20. junija. Ker manjka pontonov, rabijo Rusi za most čez reko Tumen kitajske džonke. General Rennenkampf zbira svoje vojaštvo proti severu in ima svoj glavni stan v Kensenu.

Spomenik in ladja Makarova.

Petrograd, 20. junija. Pripravljalni odbor je izdal oklic na občinstvo, naj nabira darove za spomenik admiralu Makarovu. V Kronštatu grade novo vojno ladjo z imenom »Admiral Makarova«.

Uspehi ruskega vladivostoškega brodom.

Pariz, 21. junija. Iz Petrograda poročajo, da je vladivostoško brodom zaplenilo tudi mnogo japonskih parnikov s premogom ter jim vzelo 11.000 ton premoga. Razven tega je potopilo tudi dve jadernici.

Tokio, 21. junija. Drugo japonsko brodom je iskalo ruskih ladij na severu, ker jih pa ni moglo najti, vrnilo se je na jug. Vlada je prepovedala japonskim ladjam pluti v zahodni smeri proti Koreji in na Kitajsko.

Imenovanja v japonski armadi.

London, 21. junija. »Daily Telegraph« poroča iz Tokia: Maršal Oyama je imenovan za podkralja in vrhovnega poveljnika v Mandžuriji, general baron Kodama pa za njegovega štabnega šefa. Maršal Yamagata ostane kot šef generalnega štaba v Tokiu.

Baltiško brodom.

Petrograd, 21. junija. Kakor poročajo »Peterb. Vjedomosti«, je car določil, da baltiško brodom odplove 15. septembra na Berolice.

Berolin, 21. junija. Car dojde dne 24. t. mes. v Libavo, da si ogleda del brodom, ki odplove na vzhod. Z brodomjem bodeta plula tudi dva podmorska čolna.

Ruski listi o bitki pri Vafankovu.

Ruski listi smatrajo bitko pri Vafankovu za strateški uspeh, ker se je posrečilo izvaliti sovražnika od Port Arturja, mnenja so le, da bi se morala bitka končati 14. junija in je ne ponavljati tudi 15. junija. Tako bi sijajnega strateškega uspeha ne zatemnel taktični neuspeh.

Knez Hilkov.

Iz Petrograda javljajo, da se knez Hilkov, ruski minister za promet, dne 28. t. m. povrne iz Sibirije. Meseca avgusta se poda minister zopet v Sibirijo na odprtje obhajalske železnice.

Japonsko brodom.

O tem piše uradni list ruskega ministarstva »Ruski Invalid«: Ako pomislimo, da je brodom admiral Togo zadnji čas izgubilo dve bojni ladij prve vrste (»Hadžuse« in »Fuji«), morebiti še celo štiri (razven onih dveh se bojno ladjo »Jašima« in križarico »Kasuga«), tedaj zamore šteti njegovo brodom, ako se združijo z njim vse japonske bojne ladje prvega reda, le 12 do 14 bojnih ladij in sicer 3 do 4 bojne ladje prvega reda, 2 bojni ladij drugega reda in 7 do 8 oklopnih križaric. Polovica teh ladij se je prikazala 7. t. m. ob severni obali liaotunskega zaliva, kjer je bombardiralo obrežja. Ako se to brodom ne vrnilo, je pred Port Arturjem stoječe brodom v nevarnosti, da ga napadejo Rusi in porazijo. In vendar se admiral

Togo ni nič oziral na to nevarno situacijo ter blokiriral brezuspešno obrežje lisotunškega zaliva ter imel s seboj del svojih bojnih ladij prve vrste, dve bojni ladji druge vrste in 4 oklopne križarice.

Gore laži.

Li'st »Birž. Vjedomosti« razpravlja v nekem članku o vedenju inosemskega časopisa nasproti vojni, zlasti pa o vedenju vojnih dopisnikov, katerih izbrana poročila bi napolnjevala cel foliant, a v katerih je za polovico himen na Japonce. Članek zaključuje: Ko bo ta vojna dovršena, ko vse te gore laži, ki jih je zapad sede mirno in složno na svoji nevtralnosti, nagomilili tekoni štirih mesecev, izginejo pred hrabrostjo našega naroda kakor megla pred solncem, tedaj pride za rusko mnenje trenutek, da se mu bo možno orijentirati v omenjenem šudnem gradivu. Do tedaj pa mora rusko časnikarstvo to gradivo samo zapisovati ter se ne sme s streljanjem na vrane in kavke, obletajoče ruske poljane, odvrnati od svojega najvažnejšega poklica. Rusko časopisje mora biti tolmač resničnega čutstva ruskega naroda, ki je poklican, da dostojno in pravično izvrši svojo nalogo — to je, da čuva posestvo, ki si ga je pridobil v dveh stoletjih.

Mladočeški shod.

Včeraj so bili v Pragi zbrani mladočeški državni in deželni poslanci, da se posvetojuje o nadaljni taktiki. Zbranih je bilo nad 60 poslancev. Dr. Pacak in dr. Kramar sta poročala o razmerah v državnem in deželnem zboru. Govorilo je še okoli 16 poslancev. Vedinoma so govorniki naglašali, da treba obstrukcijo v državnem zboru nadaljevati. Moravski poslanci pa so mnenja, da bi češka obstrukcija v moravskem dež. zboru ne bila umestna. Shod, ki je bil taven, je trajal skoraj štiri ure.

§ 14 vlada.

Ker državni zbor ni rešil državnega proračuna, dovoljuje si vlada začasni proračun s § 14. Prihodnji teden si vlada zopet podaljša provizorij. Delegaciji sta dovršili svoje delo in dovolili, kar je vlada zahtevala, torej je dr. pl. Körber brez skrbi. Govorilo se je sicer, da vlada skliče državni zbor v oktobru. Novejša poročila pa trdijo, da vlada danes sama še ne vé, ali in kedaj skliče državni zbor. Gotovo je le, da bodo na jesen sklicani deželni zbori.

Novi češki list na Dunaju.

Začetkom meseca oktobra bode slovensko trgovsko društvo na Dunaju pričelo izdajati češki list »Vidensky Merkur«. Namen lista bode organizacija češkega prebivalstva na Dunaju in na Spodnjem Avstrijskem v gospodarskem, finančnem in trgovsko-politiškem oziru. Nadalje bode pa list tudi deloval na razširjenju obrtnih, trgovskih in industrialnih zvez med Jugoslavlani in Čehi.

Nemški ljudski svet na Češkem.

Nemški ljudski svet na Češkem se snide dne 26. t. m. v Pragi. V tem svetu imajo po tri zastopnike sledeče nemške stranke: Vsenemci, agrarci, krščanski socialci, nemška ljudska stranka in neodvisna vsenemška stranka. Zastopana so tudi nemška obrambena gospodarska društva. Schönererjevi pristaji in zveza Germanov nočejo biti zastopani. Ustavoverno veleposelstvo bode poslalo v svet svoje zastopnike, ko bodo razglašena pravila nemškega ljudskega sveta.

Ogrski državni zbor.

Pričetkom seje so včeraj poslanci neodvisne ogrske stranke zopet spravili v razgovor znano zadevo konzulata v Galacu. Ker pa predsednik ni hotel podeliti pred dnevnim redom nikomur besede, je nastal velik hrup. Več poslancev je zahtevalo, naj predsednik popraša zbornico, če smejo govoriti, česar pa zbornica ni dovolila. Poslanec Olaj je nato predložil predsedniku prošnjo, naj se vrši tajna seja. Predsednik je z ozirom na to, ker je prošnjo podpisalo 20 članov, odredil tajno sejo. V tej so poslanci Ratkay, Eötvös in Pelonyi izjavili: Dolžnost opozicije je, skrbeti, da ostane vprašanje o rešitvi nemških vlog vedno na sporedu, ker to zahteva čast ogrskega naroda. Vlada naj popravi svoje napake in naj ne tepta pravice naroda.

Trgovski minister Hieronymi naglašja, da zahteva parlamentarna uljudnost napram ministrskemu predsedniku, ki sedaj ni v Budimpešti, da se razpravlja nadalje o tej zadevi v njegovi navzočnosti. Minister prosi, naj se tajna seja zaključi, in se čudi poslancu Eötvösu, ker se je ta drugače vedno korektni poslanec tako daleč spozabil, da je imenoval konzula v Galacu »ničvreden konzul«. Nikakor ne gre, da bi važne koristi zasebnikov trpele vsled zavračanja vlog po oblastih.

Poslanec L. a g h izjavi, da se narodna stranka ne strinja z izvajanjem ministrskega predsednika. Zadeva se mora javno razpravljati in napaka odpraviti, sicer bode javno mnenje strmoglavilo ministrskega predsednika.

Ko sta govorila še Hock in Hegedüs, so zaključili tajno sejo. V javni seji so določili dnevni red. Seja se nadaljuje danes; na dnevnem redu je razprava o ureditvi plač uslužbencem na državnih železnica.

Minister Plosz želi pokoja.

Ogrski pravosodni minister Plosz je s grofom Tiszo odpotoval na Dunaj. Govori se, da hoče Plosz odstopiti, ker je sodišče oprostilo člane odbora, ki je vodil železničarsko stavko. Drugi vsrok je baje ta, ker ne soglašja z avstrijsko vlado in vojnim ministrom glede novega vojaškega kazenskega postopanja.

Finančna samostojnost Hrvaške.

Dne 20. junija t. l. sta imeli ogrska in hrvaška regnikularna deputacija skupno sejo, katere je trajala 4. ure. Odobrili so novo pogodbo med Ogrsko in Hrvaško. Hrvaški poslanec Vrbanić je izjavil, da ne glasuje za pogodbo, ker se ne upošteva zahteve Hrvaške in ni upati, da se bodo razmere med Ogrsko in Hrvaško zboljšale. Pred vsem naj se odpravijo državnopravne napake. — Frank izjavi, da ne pripozna pogodbe, ker stoji na stališču svobode, samostojnosti in celokupnosti hrvaškega kraljestva. Svojo izjavo je podal v hrvaščini zato, da pride tudi v regnikularni deputaciji suvereniteta Hrvaške v veljavo. Frank je predložil več predlogov, da je Hrvaška samostojna, da se odpravi primanjkljaj v hrvaškem proračunu, da je Hrvaška deležna pri investicijah, da se predloži izkaz o dohodkih Hrvaške, uvede naj se nov način pri obračunu med Hrvaško in Ogrsko, ki naj se predloži tudi hrvaškemu saboru v odobrenje; obravnave regnikularne deputacije naj se vrše v Budimpešti in na Hrvaškem, izvrši naj se zgradba železničnih črt Ogulin-Otočac-Gospic-Knin; nadalje Bihač-Otočac-Senj-Reka. Frank je svoje predloge utemeljeval v štirih govorih in govoril tri ure. Wekerle je odgovarjal, da je napočel Frankovo mnenje, češ, da Ogrska ni ničesar storila za Hrvaško. Buzath je trdil, da je Frank hrvaški Katilina; Hodossy pa, da hoče Frank raztrgati vez med Ogrsko in Hrvaško. Seveda so vladni pristaji odobrili pogodbo. — Po razpravi je ministrski predsednik Tisza povabil člane obeh deputacij na večerjo. Prišli so vsi, Frank pa je v posebnem pismu izjavil, da dokler ne bode Hrvaška svobodna in neodvisna in je vsled tega v boju z Ogrsko, toliko časa se ne more udeležiti banketa, ki naj bi slavil sklenjeno pogodbo med Hrvaško in Ogrsko.

Volitev ameriškega predsednika.

Po poročilih iz Čikage je izvolitev Rooseveltova predsednikom Zedinjenih držav zagotovljena. Delegacija države New York za republikanski državni konvent je soglasno sklenila podpirati kandidaturu podpredsednikom senatorja Fairbanka. Volivno borbo so listi republikancev že otvorili in jo vodijo prav na ameriški način.

Italijanska zbornica.

Italijanska zbornica je dne 21. t. m. obravnavala vojni proračun. Ministrski predsednik Giolitti je obžaloval, da so se podali posamezni govorniki pri razpravi na politično polje in niso ostali na strogo strokovnem stališču. Zgodilo se od leta 1901. ni ničesar, kar bi povzročilo potrebo pomnožitve sredstev za obrambo države, nasprotno se je položaj v znanjimi državami zdatno izboljšal. Ako bi vlada potrebovala zvišanje izdatkov za vojno, bi jih tudi zahtevala in to zahtevo stavila v svoj načrt.

Vojaška služba in dijaštvo.

Francoska zbornica je pri obravnavi dveletne vojaške službe sprejela glede dijakov jako umesten predlog: Dijaki gotovih šol smejo vojaške službe nastopiti tudi pozneje, kakor v običajnem roku. Taka določba je pač pravična, ker mnogokrat ravno vojaška služba iztrga dijaka iz studij in mu občutno obteži boj za obstanek.

Upor v nemški južno-zahodni Afriki.

V Afriko odposlani nemški vrhovni poveljnik pl. Trotha je takoj po svojem dohodu v nemško južno-zahodno Afriko zahteval, da naj mu pošljejo v pomoč nove vojaške čete. Vojaško stanje je zelo resno, ker je polkovnik Leutwein s svojimi četami preveč daleč prodir in nima za hrbtno skraj nič vojaštva. Hereri lahko napravijo njegovi armadi za hrbtno veliko škodo.

Razburjeni nemški burši.

Dunaj. Včeraj se je vršil naznanjeni protestni shod nemškega dijaštva proti odloku naučnega ministrstva, da bodo lahko absolvirani vseučiliščniki zagrebskega vseučilišča po dodatni skušnjavi v hrvaškem jeziku v Avstriji, vetopili lahko v tostranski drž. polovici v državno službo. Nemško dijaštvo v resoluciji upije, da tako ne bo dotičnim vseučiliščnikom potrebno znanje nemškega jezika ter zahteva, da naučno ministrstvo svojo naredbo prekliče. Na shodu je

bilo 600 nemških dijakov. Govoril je tudi dr. Schalk, ki je dejal, da se mora storiti vse, da se upelje v Avstriji nemški državni jezik. Nemški burši so menda v prvi vrsti radi tega razvajeni, ker se boje, da bi država lahko marsikje pogrešala njihovo strokovno plitvost.

Z Balkana.

Kakor poročajo iz Sofije, so v madeonski garniziji v Prilepu turški častniki udarli v brzojavni urad in prisilili odpotovati zelo oestre brzojavke na sultana, v kateri so zahtevali izplačevanje zaostale plače, katero so jim potem v treh dneh izplačali. Dotični častniki so bili postavljeni pred vojno sodišče, a so jih takoj pomislili. V Monastiru se boje, da se bode uprla vsa garnizija.

Obravnave o trgovskih pogodbah.

Avstrijski pooblaščenca so se 21. t. m. iz Berolina zopet povrnili na Dunaj. V Berolinu so obrazložili svoje stališče napram Nemčiji. Kar se tiče carine na ječmen, Nemčija ni hotela odnehati na nikak način.

Poročila o novi trgovski pogodbi med Italijo in Švico so zelo neugodna in dvomijo, da se bosta sporazumeli državi.

Iz brzojavk.

Dunaj. Stremayer leži v agoniji.

Madrid. Policija je prišla 20. t. m. zvečer neko osebo, ki je nameravala umoriti ministrskega predsednika Mauroa.

London. Iz Fučova se poroča, da je kitajski parnik »Haešin« popolnoma pokvarjen. Natančnejši poročili še ni. Bati se je, da je utonilo mnogo ljudi.

Washington. Mornarica ameriških Združenih držav pripravlja demonstracijo v turškem morju, da vzbudi na Turškem ugodnejši položaj do Amerike.

Belgrad. Todorović je apeliral proti obsodbi.

Dunaj. Dvorni svetnik dr. Pfaff je prosil za umirovljenje.

Štajerske novice.

»Slovensko katoliško delavsko društvo v Zalcu« ima dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne na vrtu g. Franc Rableka v Zalcu svoj občni zbor. Vspored: 1. Pozdrav predsednika; 2. govor o socialnem vprašanju (lv. Kač); 3. tajnikovo poročilo; 4. vpisovanje udov in plačevanje letnine; 5. volitev novega odbora; 6. predlogi in naveti; 7. prosta zabava s petjem. K obilni udeležbi vabi odbor.

Na vislice so obdčili porotniki v Ljubnem na Štajerskem kolarskega pomočnika Jožeta Kristofa, ki je ustrelil ženo kovača Huttenbrennerja, s katero je imel razmerje.

Učiteljski službi sta razpisani na tri razrednici v St. Juriju ob Pesnici pri Sv. Duhu na Ostrm vrhu.

Občinske volitve v Soštanju. Slovenska stranka je vložila proti dvema »nemškima« gospodoma ovažbo zaradi podkupovanja. Eden izmed teh gospodov je tudi nekdanji »Šokol« — Hans Woschnagg.

Dr. Negri — nevarno obolel. Dr. Negri je vsled silne agitacije pri volitvah v Soštanju nevarno obolel. Po končanih volitvah raznesla se je po Soštanju vest, da ga je kap zadela, čemur bi se pač nihče ne čudil, ki je videl, kako strastno je ta mož agitiral za nemško stranko — in koncem pa ta strašanski polom! Pravijo, da je tudi davčnemu nadzorniku Oplustilu izid volitve razburil močno živce.

Soprogo okrajnega glavarja so zaprli. Okrožnemu sodišču v Ljubnu so izročili soprogo okrajnega glavarja pl. Herveya iz Mürzzuschlaga. Državno pravdnštvo jo dolgi bigamije in ponarejenosti javnih listin. Kakor se je dognalo, je bila štirikrat omožena in je vedno pod raznimi pretve zami znala moške ujeti v svoje zanjke. Izdajala se je tudi za hčer nekega ruskega uradnika. Njeni prijatelji trdijo, da ni — pri zdravi pameti. Dekliško ime Herveyeve soproge je Marija Bellach. Doma je iz Charlottenburga.

Na potovanju. Neki iz Bolcana v Gradec potujoči dami je bila med potjo v vlaku ukradena brilantna ovratnica v vrednosti 20 000 kron. Kdor dožene, kje je ukradena ovratnica, dobi 2400 kron.

Utonil je v Radevini v Mariboru 15-letni črevljarski učenec Julij Golob.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. junija.

Želje liberalne stranke po zavodu korupcije in demoralizacije brani »Slov. Narod« s svojim umazanim loparjem. Trdi, da je bil od nas navedeni izrek barona Heina o nravni vrednosti liberalne družbe podtaknjen in izmišljen. Mi pa vzdržujemo svoje poročilo! Pisava »Sloven. Narod« je najbolje potrdilo, da je bila sodba

opravičena. »Slovenec« ne sramoti ljubljanskega meščanstva, med katerim se še dobe pošteni ljudje, ampak politične kroge, ki so zbrani okoli »Naroda«, in ki zaslužijo najostrejšo obsodbo. »Slov. Narod« pa pozivljemo: Z imeni duhovnikov na dan! Vedno kriči glasilo kranjske korupcije, da so duhovniki »trumoma silili« tja, kjer je sedež liberalne — nravnosti, a kadar smo ga pozvali, naj pove imena, je umolknil. Z imeni na dan! Zlagali ste se še tolikokrat, da se šudimo, da si še zdaj niste mogli par imen izmisliti!

Umazanost! Prosimo, da prebero čitatelji današnje poročilo iz mestnega zastopa ljubljanskega. Tu je učitelj Dimnik nasprotoval, da se da dekliški šoli usmiljenih sester borih 200 kron podpore. To je storil zastopnik stanu, kateri neprenehoma zahteva, da se mu naj plače zvišajo! Gospod Dimnik, ali zaslužite, da se vam meriz drugim merilom, kakor vi merite učiteljicam, ki so 10krat boljše in ki 10krat več delajo kakor vi, ter vse svoje moči posvečujejo mladini? Učiteljice se naj zahvalijo gospodu Jak. Dimniku za to, ako ta umazanost vrže temno senco na ves stan! To Dimnikovo obnašanje se bo brez dvoma omenilo, ko se bo razpravljalo v dež. zboru o šolskih stroških!

Sprejem v knezoškofijsko Alojzijevejšče. Dijaki, ki žele z novim šolskim letom biti sprejeti v knezoškofijsko Alojzijevejšče, naj izroče prošnje za sprejem, če le mogoče, osebno, najkasneje do konca meseca julija, najprimerneje pa takoj ob sklepu sedanjega šolskega leta Alojzijevejškem v odstavu. Prošnje naj so naslovljene na knezoškofijski ordinarijat; priloži naj se jim a) kratni list, b) vsa dosedanja gimnazijska izpričevala prosivčeva, c) izpričevala ubožnosti, če se prosi za brezplačni sprejem ali znižano plačilo. — Prošnje, ki bodo vložene po omenjenem obroku, se ne bodo mogle več vpoštevati. Pogoji za sprejem so obširneje označeni v »Skočijakem listu« (l. 1894. V. št. 36 str. 68 in l. 1898. V. št. 29. str. 88), kjer je tudi pojasnjeno, da se sprejemajo tudi dijaki iz okolišja kranjske in novomeške gimnazije. — Novo sprejeti učenci tretjega gimn. razreda bodo nadaljevali svoje študije počenši s šolskim letom 1905/6. na knezoškofijah zavodih v St. Vidu, vsi drugi gojenci pa jih dovrše na l. državni gimnaziji v Ljubljani.

Vodstvo Alojzijevejšča.

Kam plovemo? Dobili smo samonemško vabilo veteranskega društva v Domžalah, s katerim se vabi na veselico dne 26. junija. Poveljujejo načelnik tega veteranskega društva je liberalni župan Tič iz Jarš. Ali je tudi to posledica slovensko-nemške zveze?

Odlilni naši rojaki. Nemški cesar je podelil slovenskemu arhitektu, profesorju dr. Maksu Fabianiju na Dunaju, red rdečega orla tretjega reda. — Na svetovni razstavi v St. Louisu razstavljeni načrti našega rojaka arhitekta I. Plečnika vzbujajo pri strokovnjakih največje občudovanje.

Mrtvega so našli 65letnega kočarja in krovc Mat. Peterlina iz Tirne na poti pri vasi Jazme, občina Kotreže. Vinjen je zaspal na neki skali, raz katero je padel ter se ubil.

Iz Novega mesta poročajo, da je oficijal drž. železnice, Ignacij Novak, pridržen k ravnateljstvu drž. železnice v Beljak. Na njegovo mesto je za predstojnika novomeške postaje imenovan oficijal drž. železnice pl. Kiepach.

Prestavljen je na lastno prošnjo sodnijski kancelist g. Ivan Kristan iz Trebnjega v Novo mesto.

Napad. Dne 20. t. m. so našli v bližini kovačnice Franca Rebolja v Gmajni, občina Gorenja Krka, posestnika Janeza Zavodnika z Vidma z razbito glavo. Težko ranjeni Zavodnik ima na glavi več ran in skoro gotovo ne bo okrevl. Vrne se poizvedbe, kdo je izvršil napad.

Vojak pobegnil iz zapora. Iz vojaškega zapora v Celovcu je pobegnil domobranec Florijan Mavrič, rodом s Kranjskega. Dolže ga raznih zločinov. Govori slovenski, nemški in romunski.

Iz Kamnika poročajo, da ondi snujejo »Društvo v pospeševanje prometa za Kamnik in okolico«.

Novice iz litijskega okraja. Velikanaki romarski shod se je vršil minolo nedeljo v Stangi pri Litiji. Ljudstva je pri-

vrelo mnogo iz raznih krajev, nekateri po 8—10 ur daleč, podastit sv. Antona. — Grlo se je posušilo neki posestniki v Sevoih, občina Sentlambert. Reva ni mogla nobene hrane uživati in je vsled tega lakote umrla. — Novi železniški tir med Litijo in Savo bo dne 23. t. m. zopet izročen prometu. — Črešnje so tu v nekaterih občinah prav bogato obrodile. Ravnotako se pričakuje mnogo drugega sadja, posebno orehrov in jabolk. Bog nas varuj toče! — Zgodnja žetev je šmenjena se je v začetku minolega tedna pričela. Tako zgodnje žetve še stari ljudje ne pomnijo. — Poročila se je na Savi Josip Strojani s Frančiško Beber.

— V predoru ponesrečil. Dne 18. t. m., okoli 5 ure popoldne, mudil se je po opravih 24 let star delavec Ferdo Mesic v predoru v Hrušici. Nasproti po tiru drdralo je več vozov. Da bi se jim Mesic izognil, naslonil se je k steni; ker je bil pa prostor preozek, pritiskali so ga mimo drdrajoči vozovi s tako silo, da so mu bila dreva pokvarjena ter je tekom drugega dne umrl.

Utonil je osem let stari učenec Karol Benet 17. t. mes. opoldne v Rateškem potoku, takozvanem »Ledina«. Kopal se je v družbi drugih dečkov. Zašel je v globino, kjer je ponesrečil.

— Nesreče. Včeraj dopoldne je v Goljevškovi tovarni za parkete pri Trebnjem žaga mašinistu V. Zoretu razmesarila levo roko in odrezala prst. Ponesrečena so od peljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kanjani. — Včeraj popoldne je peljal Tomaž Plesič več sodov vina na Janče. Med vožnjo je padel neki sod z voza ter mu zmečkal levo nogo. Plesiča so prepeljali v bolnišnico. — V Knežaku so fantje postavljali mlaj, ki se je zvalil na Janeza Kerina in mu zlomil nogo. — M. Jesenku v Črnem vrhu so se v gozdu splašili konji. Jesenko si je pri tem zlomil nogo.

— Požar na Reki. Včeraj po noči je začelo goreti na Reki ob morskem obrežju stojišče skladišče št. 54. V skladišču je bilo veliko moke, kuruze, sočivja, lasti, trdk Lederer, Močovič in Spicer. Po težkem naporu se je posrečilo, da se požar ni razširil na sosedna skladišča. Požar je povzročil škodo pol milijona kron.

— Na pozabljenost oblasti je računali. V Postojni so aretirali delavca Valentina Margona, doma iz Truja pri Postojni. Margon je baje pred 6. leti nekemu trgovcu v Postojni ukradel večjo svoto denarja in različne druge stvari ter pobegnil na Rusko. Po šestih letih se je zopet vrnil v Postojno misleč, da se je vsa stvar že pozabila, toda roka pravice ga je policijsko zasledovala in sedaj tudi ujela.

— Duhovne vaje morejo opravljati gospodje duhovniki tudi letos pri oo. jezuitih posebno meseca julija, avgusta, septembra in oktobra. Slobodno se oglase za kateri teden koli. Začetek bo redno v ponedeljek zvečer ob šestih. — Naslov pri oglasih bodi: Predstojništvo oo. jezuitov.

— Požigalca prišli. Okrajni sodnji v Železni Kapli na Koroškem so orožniki izročili Franceta Novaka, doma iz Mavčič pri Kranju. Novak je pred leti nekje na Gorenjskem hotel zažgati celo vas, a se mu ni posrečilo, ker so ognjegasci preprečili velik požar. Po tem zločinu je Novak ušel, ter se je klatil nekaj časa še na Kranjskem, Stajerskem in začel potem na Koroško, kjer so ga šele letos dobili.

— Nesreča. Težko se je poškodoval tesar Jakob Janša iz Zaspega. Padel je s 5 m. visokega odra pri gradbi nove železnice na Blejski Dobravi. Prenesli so ga v bolnišnico na Javornik, kjer je včeraj umrl.

— Iz Siške dne 17. junija 1904. Kakor že več let popreje, vršil se je tudi letos običajni šolski izlet. Bilo je krasno jutro dne 15. junija, ko se je podala šolska mladina broječa do 270 otrok spremljana po učitelstvu in šolskih prijateljih na prijazni Rožnik, kjer se je brala sv. masa. Po sv. maši podali so se otroci na Drnikov vrh k zajtrku. Nato so se igrane razne igre in prepevale domoljubne pesmice. Ko so prešli še raznega peciva in pijače, zaključila se je veselica z odpetjem cesarske pesmi. Da je bilo možno toliko otrok dostojno pogostiti, pripomogli so zopet že znani prijatelji šolske mladine, kakor preblaga gospa Ana Juvančičeva, potem gg. B. O., lafio, Fr. Burgar, Galle, H. d. abunigg, Knez, Kosler, Krisper, Mathian, Maurer, Paitsch, Pogačnik, Reininghaus, Seidl, Snoj, Stele, Suwa, Tome, Vodnik, Zajec, Zorman, katerim bodi najiskrenejša zahvala. A. J.

— Od Italijana umorjen. Cestar Tomažin iz Ročinja, ki je bil predpreteklo nedeljo od Italijana Pičulina zaboden v trebuh, je umrl v soboto ob 1. uri popoldne v gofriški bolnici.

— Stavka zidarjev v Trstu. Od 4500 zidarjev jih dela samo 388. Trst je zapustilo 500 delavcev.

— Nova oprava avstrijske pehote. V IX. armadnem koru v Jožefovem na Češkem bodo pod vodstvom kornega poveljnika prihodnji mesec poizkusili v velikem obsegu o nameravani spremembi oprave pri pehoti in lovcih. Glavno pozornost nameravajo posvetiti zadostni municiji in pa znižanju teže vojaške prtljage pri moštvu. V ta namen bodo sestavili pešpolk, ki bo tako močan kakor v vojski, s popolnim trenom, z vso vojno preskrbo in z vojno pekarijo, tako, kakor je predpisano za vojsko. Prvi teden bodo nastopil polk v sedanji opravi, drugi teden pa v opravi, ki jo nameravajo uvesti na novo. Polk bo imel hodne vaje in tudi vaje v vojnem streljanju. Vojaški strokovni krogi so se baje prepričali, da je pomnožitev municije pri pehoti neobh. dno potrebna. Važne spremembe bodo pri opravi pehote, ki bodo povzročile tudi najbrže spremembo pri trenu, ki bo za četami vozil potrebščine, katere nosi poamezni vojak pri sedanji opravi seboj.

— Orožništvo na Kranjskem. Deželno orož. poveljstvo št. 12 deli se v tri pododdelke, in sicer št. 1 in 2 v Ljubljani, št. 3 v Rudolfovem. Isto se deli dalje v 11 okrajnih orož. poveljstev in 96 orož. postaj. Poveljnik je podpolkovnik; zapovedniki pododdelkov pa 3 častniki, dalje 3 pisarniški častniki. Od moštva je: 11 okrajnih stražmojstrov, 96 postajevodij in 260 drugih orožnikov. Skupno je torej: 1 štabni in 6 drugih častnikov in 367 orožnikov za vnanjo službo ter 5 za pisarniške posle v Ljubljani. Obseg nadzorovalnega okrožja se računa na 100.326 kvadratnih mirijametrov s 508.150 prebivalci; na posameznega orožnika odpade torej 0,273 kvadr. mirijam. in 1384 prebivalcev.

— Kolesarji, kateri se hočejo kot taki udeležiti vojaških vaj, javijo naj se tako, a najkasneje do 10. julija pri pristojni vojaški oblasti potom okrajnega glavarstva. — Vsak kolesar pa mora imeti svoje kolo v popolnem dobrem stanju. — Koncem vsi dobi vsak odškodnino v znesku 10 kron. Za morebitna večja poškodovanja koles izplača se posebna odškodnina.

— Gostilničarje po Hrušici je sleparil. V Beljaku so prijeli delavca Antona Marinča, doma iz Sv. Jakoba v Rožni dolini na Koroškem radi hudodelstva goljufije. Marinč je kot delavec pri karavanskem predoru napravil po Hrušici pri več gostilničarjih in pa pri svoji gospodinji, kjer je stanoval, mnogo dolga in pobegnil.

— Fantje so se stopili v vasi Vače pri Medvodah. Janez Žerovnik je Antona Tometa tako udaril po glavi, da so Tometa morali prepeljati v bolnico.

Ljubljanske novice.

Ljubljanski občinski svet.

Cenejša meso.

Župan je naznanil, da se je vršil v ponedeljek shod mesarjev. Shodu je župan prisostvoval. Župan upa, da so se potem, ko se je on oddalil, mesarji zedinili, da bodo s 1. julijem pričeli prodajati cenejša meso. Pismenega poročila še nima, ker se mudi g. Kozak na semnju in mu poročila še ni izročil.

Plinarna.

O podaljšanju pogodbe s plinovo družbo so obveljali predlogi: Mestna občina vztraja odločno na stališču, da ima od pravočasno odpovedane pogodbe vso pravico do rabe mestnega ozemlja in je pripravljena, če treba, nastopiti tudi pravno pot. Pripravljena pa je pogoditi se s plinovo družbo pod sledečimi pogoji. Ako prizna zgoraj omenjeno pravno stališče mestne občine, ako plača na leto tekom 20 let od rabe mestnega sveta 6000 K zakupa in 25 vin. na leto od vsakega novega kur. metra, od 1. jan. 1925 dalje pa pride plinarna in ves njen inventar brez plačno v last mestne občine. Pripravljena pa je občina plinarno takoj kupiti pod pogoji, ki bi odgovarjali gmotnim ugodnostim.

Ustanove.

Ustanove po 50 K za učenca obrtno nadaljevalne šole je občinski svet oddal: Jan. Skarci, Al. Črnetu, Rud. Lukaniču, Alfonzu Habetu.

Šolske sestre in ljubljanski občinski svet.

Na vrsto je prišla prošnja vodstva zasebne dekliške osemrazrednice v Lichtenurničnem sirotišču za nagrado 200 kron. Župan je šolskemu odseku predlagal, naj se dá 100 K. Odsek je to priporočal. Občinski svet. g. dr. Požar je dejal, da se vsa poročila šolskih nadzoristov jako ugodno glase o tej šoli in če bi šola ne bila dobra, bi gosp. župan gotovo ne priporočal podpore. Šola v resnici dosega znamenite uspehe. Učiteljice so izborno kvalifikovane. Vprašuje župana, ali je tudi v narodnostnem oziru v šoli vse pravilno, in če je to tudi v zavodu tako.

Župan je odgovoril, da se v šoli vzgoja v narodnem duhu vrši pravilno, deklice se odgajajo v narodnem duhu, v za-

vodu se pa preveč nemškutari, ker predstojnica prepoveduje gojenkam slovenski govoriti. Sicer pravi predstojnica, da to stori radi tega, da bi se deklice hitreje naučile nemškega, vendar to ne gre, da bi se v središču Slovenije s slovenskim jezikom tako ravno.

Občinski svetnik g. Požar je dejal: Če se pogleda dotacije drugih šol, se je čuditi, da dobi tako malo ta šola, ki vzgaja toliko mestnih deklet in s katere šolskim poukom so vsi zadovoljni. Z ozirom na šolsko vzgojo treba je povdarjati veliki pomen te šole, ki vzdržuje mestu dekliško šolo. Koliko pa dobe šole, ki so sicer le po imenu mestne, do katerih ima mesto le toliko pravice, da zanje plačuje? Mestna nemška dekliška šola dobi 6323 kron, Lichtenturnični zavod, katerega slovensko šolsko vzgojo vsak hvali, pa samo 322 kron! Z objektivnega, nestranskega stališča predlaga, da se zavodu dá naprošenih 200 kron. Govornik pričakuje že od kolegijalnosti poročevalca g. Dimnika, da ne bo nasprotoval temu predlogu.

Obč. svetnik g. Dimnik se je temu predlogu uprl, češ, uspeh šole je dober, a ne sme se gledati na to, kaj je ceneje. Če bi imeli gotovi ljudje moč v rokah, bi bile po celi deželi šolske sestre, potem bi bila res šola cenejša. Tu se ne gre za pouk (!), ampak za vzgojo. Iz tega stališča je odsek predlagal samo 100 K. (Dr. Kušar: Bravo!)

Pri glasovanju je propadel dr. Požarjev predlog ter je bilo dovoljenih samo 100 K.

Mestna klavnica.

Računski sklep mestne klavnice z leta 1903. izkazuje čistega dobička 19256 K.

Mestni vodovod.

Računski sklep mestnega vodovoda za l. 1903. izkazuje čistega dobička 32.770 K. V mesecu aprilu se je najmanj orpalo, v mesecu avgustu največ, najmanj se je delalo 19 ur. največ 23 ur na dan. Vzdignilo se je 1.365.098 kub. metrov vode.

Če bi vzeli ozemlje Ljubljane brez hiš, t. j. 34.278.272 kvadratnih metrov in bi vili na ta prostor to vodo, bi voda stala 40 m. visoko.

Srbski visokošolci v Ljubljani. Omenili smo že včeraj, da sta prišla v Ljubljano srbska visokošolca gg. Gliša Elezović in Ljub. Nesić d. govarjat se o jugoslovanski umetniški razstavi in shodu jugoslovanskega dijaštva v Belemgradu. Ta prireditve bi bila v Belemgradu med 10. do 20. septembrom ter ima namen zbližati sorodne narode. Razstave bi se udeležili dijaški umetniki in tudi slovenski umetniki sploh. Na shodu bi imeli Srbi, Hrvatje in Slovenci vsak po tri predavanja. Srbi pošljejo do Siska za slovenske in hrvaške udeležnike ladjo. Včeraj dopoldne je bil v »Narod. Domu« na čast gostoma banket, pri katerem se je vršil razgovor o zgoraj omenjenih točkah. Popoldne jih je sprejel župan in g. Vaso Petričić, potem so si pa ogledali mesto, zvečer je bil pa komerz v Svicariji, kjer je igrala godba ter so se govorili navdušeni nagovori. Danes popoldne sta se gosta odpeljala v Zagreb in odtod domov. — O tem se nam še poroča: Danes dopoldne je bil razgovor o jugoslovanski umetniški razstavi. Od slovenske strani so se razgovora udeležili gg. visokošolci: Fischer, Žerjov in Ažman. Sklenilo se je, naprositi slovensko akademsko društvo »Vesno« na Dunaju, da naj vodi vse priprave za umetniško razstavo. O jugoslovanskem dijaškem kongresu se je sklenilo, da se vrši prve dni meseca septembra v Belemgradu. Prva dva dneva bi bila določena posameznim slovenskim narodnostim. Slovenski dijaški prireditve tri predavanja: 1. O vlogi in pomenu Slovencev za Jugoslovane. 2. Kulturnopolitiški in gospodarski položaj slovenskega naroda. 3. Izobraževalno delo dijaštva med slovenskim ljudstvom. Pripravljala dela na Slovenskem za udeležbo pri kongresu jugoslovanskega dijaštva v Belemgradu bode prevzela »Slovenija«, ki stopi v ta namen v zvezo z ostalimi slov. akademskimi društvi.

Bratskoj slovenačkoj akademskoj Omladini. — Srbska Akademsko Omladina na svečan način slavi ove godine u septembru mesecu stogodišnjicu ustanka i početka oslobođenja arpskog od Turaka. Na tu slavu beogradska Velikoškolska Omladina pozvala je sve akademsko Omladine Južnih Slovena, kako bi se tom prilikom svi skupa sastali u Beogradu i održali jedan jugoslovanski akademski kongres. U tu svrhu poslali so nas iz Beograda, da Vas, slovenačku akadem. Omladinu pozovemo na tu svečanost. Bratsko akad. društvo »Slovenija« u Beču s gotovoću je prihvatio naš poziv i stavilo nam se na raspoložanje, da nas pomogne u svoj stvari, u koliko se tiče slovenskih nam drugova. Stoga mi Vas, ostale korporacije, molimo, da se za sva obaveštenja po ovoj stvari njemu obratite. U nadi, da ćete se odazvati našem pozivu, Vam mi šaljemo bratski pozdrav in kličemo: do viđenja v Beogradu! — U ime

beogradske velikoškolske omladine: Ljubomir Nesić, jurista; Gliša Elezović, stud. phil.

Deček utonil? Milan Velkavrh, 16 let stari deček je šel včeraj jutraj, 21. t. m., v Mali graben lovit ribe. Do zdaj ga ni bilo še domov. Morda je utonil, ker je bil epileptičen.

Zlat prstan je najden. Dobi se ga v našem uredništvu.

Električno razsvetljavo povodom praznovanja 50 letnice blagoslovljenja temeljnega kamna trnovske župne cerkve in 50 letnice g. župnika Ivana Vrhovnika so poizkušali včeraj. Med stolpoma visi obločnica, na fasadi pa polno žarnic, kar naredi lep vtisek. Jutri ob 6. uri bodo šle belo oblečene deklice h g. župniku. Ena mu bodo vročila v imenu faranov, druga v imenu fantov in tretja v imenu deklet ter nato zapele nekaj pesmic. Ko se stori noč, prične se razsvetljava. Ob 9. uri pa priredi župniško društvo »Ljubljana« podoknico g. župniku Iv. Vrhovniku. Razsvetljava bo tudi v soboto zvečer.

Aretilali se vlačugarja Antona Kolenca iz Ljubljane, radi hudodelstva tatvine in hudodelstva oskrumbe.

Razglas kolesarjem. Mestni magistrat v Ljubljani je izdal naslednji razglas: Opaša se zadnje čase, da se vozijo po Ljubljani kolesarji motociklisti s hitrostjo, ki povzroča nevarnost za zdravje in življenje pasantov in za tuje imetje. Posestniki takih vozil se torej opozarjajo, da velja za motocikle prav tako, kakor za druga kolesa predpis § 39. cestnopolicijskega reda ljubljanskega, da se sme s kolesi po vsem meatu voziti samo počasi, to je tako, kakor sme v malem diru voziti prevoznik. Prav tako veljajo za motorna kolesa v polnem obsegu vsi ostali predpisi, ki jih navaja cestno policijski red glede koles, tako n. pr. kar se tiče zvoncev, tablice s številko, svetilke itd. Prestopki se kaznujejo, če ne spadajo pod določila splošnega kazenskega zakonika, z globo od 2 do 20 kron, ali pa z zaporom od šest ur do 14 dni.

Šolstvo. Slovenci, ki želimo ustanoviti v Ljubljani slovensko vseučilišče, nimamo še nobene svoje meščanske šole. Nemci nameravajo kot dopolnilo šulferajnske šole ustanoviti sličen zavod v Ljubljani.

Na Koslerjevem vrtnu je vsak četrtak vojaški koncert. Jutri bo zaigral ondi umešalni ogenj g. Kaiser.

Deželni predsednik baron Hein je včeraj pončel odpotoval na Dunaj.

Na dopust je šel za več tednov vodja deželnotpredsedstvenih uradov, okrajni komisar g. Haas.

Samomor vojaka Včeraj opoldne se je pri skladišču smodnika na straži stoječi vojak 27. pešpolka, Franc Habertl, ustrelil proti srcu. Unri je med transportom v garnizijsko bolnico. Vojak je izvršil samomor v strahu pred neko kaznijo.

Pobegnili sta od staršev 13letni učenec Andrej Rep in 13letni Alojzij Mehle. Sta sta baje proti Koroški. Rep je bosonog.

Nove ceste V bližini bodočnosti se zgradija cesta s Tržaške ceste proti Kolesiji ter ena, ki se odcepi z Rimske proti Kolesiji (mimo Paichlove hiše).

Nove hiše Mateja Zigorca hiša v Ravnikarjevih ulicah je osnažena. Na neparcelovanem bloku knezoškovega posestva zgradi g. Jos. Jaglič enonadstropno hišo z gospodarskim poslopjem in ogradi z železno ograjo. V Metelkovih ulicah je tudi druga S. Treotova hiša še ometana in osnažena. Pred Kolesijo je zgradila novo hišo zasebnica Marija Komar. Poslopje nove tovarne (Dežman & L. C. Mayer) za papirnatne vreče ob Metelkovih ulicah je projektirano. Vse to in še par drugih (vila Vallentschag itd.) bo do prihodnjega poletja dodelano.

Umrli so v Ljubljani: Marija Klinč, poslovođevka hči, stara 6 mesecev, Poljanska cesta; Franja Sluga, delavka, 28 let, Karolinska zemlja 13; Jakob Fink, delavčev sin, 1 leto, Streliške ulice 15; v bolnici: Boris Jančkovič, trgovčev sin, 7 let; Avgust Malenšek, struzar, 17 let; Josip Šoba, delavec, 38 let; Marija Justin, delavka, 54 let, Andr. Pezdur, delavec, 61 let; Helena Lončar, gošča, 58 let.

Mirozov priredi jutri zvečer društvena godba in sicer po sledečih ulicah: Spitalske ulice, Wolfve ulice, Kongresni trg, Gradščice, Rimska cesta, Enonska cesta, Cerkvene ulice, Krakovski nasip, Sv. Jakoba trg, Mestni trg, magistrat.

Zaprli so umirovljenega davčnega oficijala Ivana Omana, doma iz Kranja radi hudodelstva javnega nasilstva. Onan je baje napadel nekega stražnika in ga pretepel. Pač čudno, da se ne uvidi, da je to človek, kateri ni pri pravi pameti in kateri je bil vže trikrat na Studencu.

Počasi vozite! V nedeljo popoldne vozil je neki gospod, menda iz ljubljanske okolice, v divjem diru po Slovenskih ulicah in sicer z napetimi vajeti. Ker je bilo že v mraku in mnogo ljudi, osobito otrok

na cesti, je pravo čudo, da se ni pripetila
kaka nesreča.

Izgubljena je denarnica z vsebino 17 K.
15letni deček rešil vojaka. Na Selu se
je kopal sanitetni poddesetnik Fr. Matjašič,
ki je nakrat sginil v vodi. 15letni Fr. Stih
je skočil za njim in ga rešil iz Ljubljane.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Otrok se je opekel. Dne 31. de-
cembra m. l. je med 5. in 6. uro kurila za
večerjo Franciška Prudič, posestnica v Do-
lenji vasi. V tem času se je vrnil tudi njen
mož Janez demu ter poklical svojo ženo,
naj mu gre pomagat voz drv prevrniti. Ko
sta imela zakonska pri vozu opraviti, odprla
je 3letna hčerka Franciška hišna vrata poleg
kuhinje, pristavila je stolček k ognjišču ter
slezla nani. Take nato je začela v prvem
nadstropju stanujoča Polona Mele iz kuhinje
strašen krik. Ko je prišla otroku na po-
moč, bil je že vled goreče obleke tako
opečen, da je drugi dan umrl. Pred sodišče
na odgovor klicana zakonska Prudič sta bila
pregreška zoper varnost življenja oproščena.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Poročna obleka kraljice
Drage. Iz Zemuna poročajo, da je po-
ročno obleko kraljice Drage velj upravitelj
njene zapuščine, Velitkovič, ter jo nekemu
panoptiku prodal za 80.000 frankov. — Po-
žar v blaznici je nastal v Bicetre na
Francoskem na petih mestih nakrat. Zažgal
je neki blazni. Le z veliko težavo so rešili
bolnike. Škoda je velika.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Japonsko-ruska vojaka.

Niučvan, 22. junija. (Kor. urad) Tu
se čuje, da je japonska kava-
lerija napadla v soboto Liao-
jan. Tukajšnja japonska postaja je od do-
mačinov dobila obvestilo, da se je bitka dne
20. t. m. še vršila in da so Japonci
dne 21. t. m. popoldne zavzeli
Liaojan. (Ta vest je pad neverjetna. Ne-
mogoče se nam zdi, da bi Kuropatkin šel
iz Liaojana proti jugu, ne da bi bil Liaojan
zadostno zastražil in tako omogočil uspeh
kakemu zahrbtnemu japonskemu napadu.)

London, 22. junija. Nepričakovano do-
šlemu poročilu, da so se Japonci po-
lastili Liaojana po dvednevni
bitki, še nihče ne verjame. Istočasno
prihaja poročilo o novem
ruskem porazu pri Kajčovu. —
Bitka se je vršila v nedeljo in so bile baje
v boju pri Takušanu izkrcane čete generala
Nodzu. Rusom je poveljeval poveljnik ruske
niučvanske posadke. Potrdila še ni.

Berolin, 22. junija. Časnikarski poro-
čevalci so se pritožili pri Kurokiju nad pre-
ostro cenzuro, ki poročil sploh ne pusti dalje,
ako jih pa odpošlje, jih pa v Soulu oblasti
popravijo ali pa konfiscirajo. Japonski gene-
ralni štab pravi, da to dela radi tega, ker se
je tajnost operacij doslej dobro obnesla.

Berolin, 23. junija. Iz ruskih vojaških
krogov se čuje, da nikakor še ni gotovo,
ako pojde baltičsko brodogradnjo na vzhod.

Važna razsodba upravnega sodišča.

Dunaj, 22. junija. Znano je, da je par
selških liberalnih občinskih odbornikov ho-
telo s svojo odsotnostjo preprečiti izvolitev
katoliško-narodnega župana v Selcih. Ob-
činski odbor jim je za to obstrukcijo na-
ložil globe, kranjski deželni odbor je pa te
kazni razveljavil. Zoper to odločbo deželnega
odborna so se pritožili katoliško-narodni ob-
činski odborniki na upravno sodišče, kjer je
bila danes o tem razprava. Pritožbo je za-
stopal dr. Susteršič. Upravno so-
dišče je ugodilo pritožbi.
Razveljavilo je odločbo dež.
odborna kot nepostavno in
tako bodo liberalni občin. odborniki morali
plačati kazni, katere jim je naložila katoliško
narodna večina l. 1902., ker so hoteli z ob-
strukcijo preprečiti volitev župana. Ta raz-
sodba je posebej sedaj važna, ker hočejo
tudi v Trnovem na Notranjskem libe-
ralci z obstrukcijo preprečiti volitev župana.
Sedaj ni treba drugega, kakor da lib. občin.
odbornikom, ako od prihodnje seje izosta-

nejo, naloži kat. narodna večina po § 34.
obč. reda, kazni vsakemu vsakokrat do
20 gld.

Soštanj, 22. junija. Jutri ob osmini
vesele zmage pri občinskih volitvah bode
sosedni g. župnik daroval v zahvalo sv.
mašo; domači gosp. župnik je prošnjo od-
klonil.

Sibenik, 22. junija. Sem je priplul
oddelek avstrijskega bojnega brodogra-
da „Habsburg“, „Arpad“ in „Babenberg“ pod
zapovedništvom podadmirala Rippera. V Ši-
benik je prišel tudi vojaški zapovednik
fzm. Horsetzky ter imel dolg razgovor z
Ripperom. Govori se, da je to v zvezi z
velikimi vojaškimi vajami, ki bodo na morju
in na kopnem med Šibenikom in Spljetom.

Zagreb, 22. junija. Hrvaška opozicija
kandidira v zlatarskem okraju na mestu
umrlega Kumičića v sabor varaždinskega
odvetnika dr. Pera Magdića.

Zagreb, 22. junija. Shod srbske na-
rodne samostalne stranke v Vojniču je za-
branjen „v interesu javne sigurnosti“. Isto-
tako je prepovedan shod v Garečnici.

Trst, 22. junija. Pred tujakšnim po-
ročnim sodiščem bi se imela vršiti obrav-
nava proti R. hardu Camberju in Valentinu
Colobigu, katerega toži soc. dem. voditelj Jo-
sip Kopač, ker sta mu očitala, da je po-
neveril stranki denar. Važni priči Ljudevit
Kopač in Elbin Kristan nista prišli na raz-
pravo, prvi, ker se mu ni moglo dostaviti
priziva, Elbin Kristan je pa izjavil, da mora
nastopiti neko potovanje po Nemčiji. Druge
priče so došle, nekaj tudi iz Ljubljane. So-
dišče je razpravo preložilo. Priti bodo mo-
rale vse priče.

1087

Potrji najgloblje žalosti javljamo
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem tužno vest o smrti naše iskreno
ljubljene, nepozabne matere, oziroma
stare matere, prababice, tete in tašče,
gospe

Antonije Blumauer,
roj. URBAS,
zasebnice.

ki je danes, 22. junija, ob 8. uri zjutraj,
previdena s sv. zakramenti za umira-
joče po dolgi bolezni v dobi 74. let
mirno zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice bodo
v petek, 24. junija ob 5. uri popoldne
v hiši žalosti, Stari trg 9, slovesno bla-
goslovljeni in nato na pokopališču pri
sv. Kristofu položeni v lastno rakev k
večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo biale v
raznih cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo po-
božnemu spominu.

Ljubljana, 22. junija 1904.

Globoko žalujoči ostali.

1082

Globoko užaljenim srcem nazna-
njamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znanecem tužno vest, da je Bogu vsemo
gočnemu dopadlo, našega presrečno ljub-
ljene soproga, očeta, ozir. starega očeta,
gospoda

Jakoba Iglie

danes ob 4. uri popoldan po dolgi,
mučali bolezni, previdenega s svetimi za-
kramenti za umirajoče, v starosti 69 let
poklicati k Sebi v boljše življenje.

Truplo predragega rajnega se bode
v sredo, 22. junija, zjutraj ob 6. uri v
hiši žalosti svečano blagoslovilo in po-
tem k zadnjemu počitku na pokopališču
v Cerkljah preneslo.

Svete maše zadušnice se bodo daro-
vale v raznih cerkvah.

Predragega rajnega priporočamo v
blag spomin in molitev.

V Zalogu, 20. junija 1904.

Ivana Iglie roj. Petrič, soproga. —
Kornelija Iglie, učitelj, sin. — Franja
Cerar, roj. Iglie, Ivana Iglie, hčeri.

Društva.

(Društvo „Vesna“) priredi svoj
peti redni občinski shod dne 25. t. m.
v restavraciji Richter, Dunaj, III, Renn-
weg 1, ob 8 uri zvečer. Dnevni red: 1.
Čitanje zapisnika za innega rednega obč.
zborna. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo
razstavnega odseka. 4. Umetniška galerija v
Ljubljani, predava tovariš Gaber. 5. Služaj-
nosti. — Slovanski gostje dobrodošli!

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji sračni tlak 736,0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padečina v 24 urah v mm.
21. 9. zveč.	738,1	19,2	sl. jzh.	obl.	
22. 7. zjutr.	741,1	16,5	brezvetr.	jasno.	1,0
2. 2. popol.	41,2	23,9	sr. jzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 19,8°, norm. 18,4°

Mizar

išče 1054 6-5

strugarja (draksler)

s trajnim delom Službo je rastopiti takoj.
Kje. pove upravnistvo „Slovenca“

Odlikovan

z zlato medaljo

na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapeznik in preprogar

Dunajska cesta št. 18,

izvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
ter ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka, 884 6

kakor tudi pohištva prve kranjske mizararske
zadrage v Št. Vidu nad Ljubljano.

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prena-
šajo bolezen od bolnikov in mrličev, od iz-
metkov in mrhovine, trpinčijo človeka in
živino. 949 19

Nastavite povsod ameriško nastavo
za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:

EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu

na Resljevi cesti št. 7

ordiniral bode od 1. do 31. jul. le vsako soboto

od 10. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

1079 2-1

Spreten gostilničar

oženjen, se išče za takojšnji nastop

1072 3-8

za veliko restavracijo

tik železniške postaje, katere je popolnoma novo moderno
urejena in z vsemi potrebščinami preskrbljena.

Pogoji jako ugodni. — Več se poizve v upravnistvu tega lista.

Na Bledu

1080 2-1

v dependenci hotela

„Toplice“

ordinira

vsake sobote

zobozdravnik

Dr. E. BRETL.

Gospodarsko in kon-
sumno društvo

v Cresu

(Kvarnerski otok)

prodaja

po 100 K hektoliter svoje
izborna naravno olivno

olje

1037 8-3

lastnega pridelka.

Prevoznina in posoda na stroške
kupca.

Na zahtevo pošilja vzorce.

2 lepi stanovanji
in

lokal c. kr. pošte

v Spodnji Šiški

se odda takoj v najem.

Istotam je naprodaj tudi

blagajna-Wertheimerca

Josip Vodnik

1085 2-1

v Spodnji Šiški.

~~~~~

Sprejme se takoj

kovaški učenec

star 14 do 15 let

pr

Kristjan Babiču,

1086 1-1 kovaču v Kranju, Gorenjsko.